

Jezus geneest melaatsen

Markus 1.40-45; 2 Koningen 5.1-14

Rev Dr Jos M. Strengtholt

Maadi 2009, Heliopolis 2012

Bob Gross was een Amerikaanse NBA-basketballer. Hij wilde ondanks een ernstig geblesseerde enkel toch een belangrijke wedstrijd spelen. De teamarts injecteerde Marcaine, een zeer sterke pijnstiller, op drie verschillende plaatsen in zijn voet. Marcaine blokkeert pijnimpulsen in een specifiek gebied van het lichaam.

Gross begon aan de wedstrijd, maar na enkele minuten, terwijl hij vocht om een rebound, klonk er een harde knak. Gross merkte het zelf niet eens op en rende nog twee keer het veld op en neer voordat hij instortte. Hij voelde geen pijn, maar een bot in zijn enkel was gebroken.

Door het waarschuwingssysteem van pijn uit te schakelen met verdoving had de arts blijvende schade veroorzaakt — en het einde van de basketbalcarrière van Bob Gross.

Pijn is onze vriend, omdat zij ons waarschuwt dat er iets mis is.

Mensen met melaatsheid missen die vriend. Zij raken ernstig verminkt en ziek omdat pijn hen niet meer waarschuwt voor gevaar.

In Egypte kennen we de kolonie voor melaatsen in Abu Zaabal, ongeveer veertig kilometer ten noorden van Caïro. Daar wonen zo'n 750 patiënten, en daarnaast leven nog duizenden genezen melaatsen in omliggende dorpen.

Wie Abu Zaabal bezoekt, ziet de gevolgen van melaatsheid. Omdat mensen geen pijn meer voelen, merken zij niet hoe zij hun lichaam beschadigen.

Velen hebben ernstig misvormde handen, voeten of gezichten. Stel u voor dat u uw neus, uw handen of uw lippen verliest — zou u nog andere mensen durven ontmoeten?

1. Leven met melaatsheid

Jezus ontmoette regelmatig mensen die aan melaatsheid leden. Dat alleen al is opmerkelijk, want melaatsen leefden niet dicht bij gewone mensen.

Dit zegt de wet van het Oude Testament, in Leviticus 13.45:

“De melaatse bij wie de ziekte is, zijn kleren moeten gescheurd zijn en zijn haar onverzorgd; hij moet zijn snor bedekken en roepen: Onrein, onrein! Zolang de ziekte bij hem is, blijft hij onrein. Hij moet alleen wonen; buiten het kamp moet zijn woongebied zijn.”

Toen Israël door de woestijn trok, moesten melaatsen “buiten het kamp” wonen.

Later, toen Israël in het beloofde land leefde, moesten melaatsen buiten de steden wonen, ver weg van gezonde mensen. Net zoals wij hen hier in Egypte opsluiten in Abu Zaabal.

Deze mensen waren verstoten uit hun samenleving. Zij hadden hoop verloren, hun eigenwaarde, zelfs hun identiteit. Om anderen niet te besmetten moesten zij buiten leven, ver van de beschaafde maatschappij.

En daarom konden zij ook nooit het huis van God binnengaan. Zelfs God leek ver weg; zij mochten niet eens dichtbij komen.

Wij ontmoeten regelmatig mensen die er uiterlijk gezond uitzien, maar die zich vanbinnen net zo misvormd voelen als deze melaatsen. Door wat zij hebben meegemaakt, door wat mensen hun hebben aangedaan, weten zij soms niet meer hoe zij verder moeten leven.

Innerlijke beschadigingen kunnen sociale relaties diep verstoren en leiden vaak tot het gevoel dat niet alleen mensen, maar ook God ver weg is.

En veel van deze mensen leiden ogenschijnlijk normale levens; misschien zitten zij zelfs hier in de kerk. Aan de buitenkant lijkt alles goed — maar vanbinnen voelt men zich melaats.

Niet goed genoeg.

Niet goed genoeg voor mensen. Niet goed genoeg voor God.

Wat pijnlijk he?

De christelijke schrijver en Oxford-geleerde C.S. Lewis noemde pijn “Gods megafoon”. Onze pijn wijst op diepere problemen, en God roept ons om die samen met Hem onder ogen te zien.

Als u hiermee worstelt: praat erover. Verberg uw verdriet niet. En denk nooit dat uw situatie hopeloos is.

De Joodse wet beschreef wat iemand moest doen wanneer hij van melaatsheid genezen was..

Volgens de wetten van Mozes moest een genezen melaatse zich aan een priester tonen. De priester moest de genezing officieel vaststellen en een verklaring geven waarmee de persoon opnieuw kon deelnemen aan het burgerlijke en religieuze leven van Israël.

Daarom zei Jezus tegen de melaatse die Hij gezond had gemaakt, dat hij zich nauwkeurig aan deze voorschriften moest houden.

Israël had dus wel wetten voor zulke gevallen — maar was er ooit werkelijk iemand genezen?

In het Oude Testament lezen wij eigenlijk maar over één persoon: Naäman de Syriër.

En hij was niet eens een Jood.

De Joodse geleerde Alfred Edersheim, een volgeling van Jezus, schreef:

“Het rabbijnse jodendom stelde niet alleen nooit de genezing van een melaatse vast, maar de behandeling van zulke mensen vormde het scherpste contrast met hoe de Heiland dat deed.”

In Israël werd de genezing van melaatsen gezien als bewijs dat de Messias gekomen was.

Opmerkelijk genoeg kende de Joodse traditie zelfs een bijzondere titel voor de Messias: “De Melaatse”, gebaseerd op Jesaja 53: “Voorwaar, onze ziekten heeft Hij op Zich genomen, ons leed heeft Hij gedragen.”

Rabbi Joshua ben Levi schreef dat Elia hem in een droom had verteld: “De Messias bevindt zich onder de melaatsen en verbindt hun wonden.”

Er was waarschijnlijk geen duidelijker manier waarop Jezus kon tonen dat Hij de Messias was dan door melaatsen te genezen.

Misschien was dat ook de reden waarom Jezus erop stond dat de genezen man naar de priesters ging — als getuigenis dat de Messiaanse tijd werkelijk begonnen was.

2. Jezus werd met ontferming bewogen

De melaatse viel voor Jezus neer en smeekte: “Als U wilt, kunt U mij reinigen.”

Hij had gehoord van de wonderen die Jezus had gedaan in Kapernaüm, in het huis van Simon Petrus en overal in Galilea.

'Als Hij al die anderen kan helpen, kan Hij mij dan niet genezen?' Wat een vertrouwen toonde deze man.

En Jezus was niet alleen in staat hem te genezen — Hij wilde het ook. “Ik wil het, word gereinigd.”

Wat is de wil van Jezus?

Misschien wordt dat het best samengevat in de woorden van de apostel Paulus: “God, onze Zaligmaker, wil dat alle mensen zalig worden en tot kennis van de waarheid komen.”

Redding, dat zalig worden, omvat ons hele welzijn — in ons leven én voor de eeuwigheid.

Wij lezen dat Jezus “met ontferming bewogen” werd toen de melaatse naar Hem toe kwam. Als je het Griekse heel letterlijk vertaald staat er dat Hij diep van binnen geraakt werd.

Wanneer mensen melaatsen zagen, waren zij meestal bang voor besmetting en afgestoten door de geur van hun stinkende open wonden.

Maar Jezus keek verder dan de ziekte. Verder dan het vuil. Hij zag de mens. Hij zag de dringende noodzaak dat zo iemand werd aangeraakt en gered door God.

De Evangeliën wijzen vaak op deze tederheid van Jezus. Zijn liefde was niet neerbuigend; zij was echt. Wie Hem in geloof ontmoette, werd opgericht.

Temidden van religieuze leiders die vooral nadruk legden op allerlei kleine regels, valt Jezus op als Degene Die het hart van Gods wet centraal stelt:

gerechtigheid, barmhartigheid en trouw.

Het verdriet van de mensen was Zijn verdriet.

Hij droeg hun ziekten en leed er Zelf onder.

Hij was zó betrokken bij hun ellende dat Hij Zelf “de Melaatse” genoemd kon worden.

Toen de melaatse bij Jezus kwam, deinsde de menigte terug. Men was bang onrein te worden. Men wilde geen contact met mensen die ver van God leken te staan.

Maar Jezus was anders.

Hijzelf ging buiten het kamp om voor ons allen te lijden. Geen wonder dat Hij juist degenen wilde genezen die buiten het kamp leefden.

De grote Geneesheer was gekomen om te genezen.

Dat is bemoedigend voor iedereen die zich anders voelt, afgewezen, buitengesloten.

Veel mensen lopen rond met gevoelens van schaamte of isolement:

“Als anderen mijn verleden eens kenden...”

“Als zij wisten hoe ik mij werkelijk voel...”

En Jezus heeft medelijden met zulke mensen. Ook met u, als dit uw verhaal is. Hij lijdt mee met mensen die lijden. Daarom lezen wij:

3. Jezus raakte hem aan

“En met ontferming bewogen strekte Hij Zijn hand uit, raakte hem aan...”

Kleine woorden — maar met enorme betekenis. Jezus raakte de man bewust aan.

Dat moet een ongelooflijk moment geweest zijn. Hoeveel jaren was deze man nooit meer aangeraakt? Stel u voor: niemand raakt u ooit aan. Mensen blijven altijd bij u vandaan.

En dan komt Jezus — en Hij raakt u aan.

Wij hoeven niet eerst volmaakt, rein of goed genoeg te zijn voordat God naar ons toekomt.

De melaatse kon de tempel niet binnengaan waar God woonde — maar God Zelf kwam naar hem toe.

Wij hoeven niet eerst omhoog te klimmen naar God.

Hij komt naar ons toe.

Voor de religieuze leiders was dit schokkend. Volgens hun regels maakte Jezus Zichzelf onrein door de melaatse aan te raken.

Maar hier werkte een hogere wet: de wet van de goddelijke liefde.

Wij maken God niet onrein door wie wij zijn geweest of door wat wij gedaan hebben.
Wanneer Hij ons aanraakt, worden wij rein.

Jezus zei tegen de man dat hij zich aan de priester moest tonen als bewijs dat God een groot wonder had gedaan.

Maar Jezus zei ook: “Zie erop toe dat u tegen niemand iets zegt.”

Toch gehoorzaamde de man hierin niet. “Maar nadat hij weggegaan was, begon hij veel dingen te verkondigen en de zaak overal bekend te maken.”

Sommige uitleggers zijn erg negatief over deze man omdat hij Jezus niet gehoorzaamde.

Maar eerlijk gezegd: als u genezen was, als uw zonden vergeven waren, als u opnieuw gemeenschap met God had ontvangen — zou u daar dan niet over spreken?

Zou u het niet van de daken schreeuwen?

Ik denk eigenlijk dat deze melaatse minder ongehoorzaam was dan wij vaak zijn.

Jezus heeft óns opgedragen over Hem te spreken — maar vaak doen wij het niet.
Hij zond ons naar de wegen en heggen om mensen uit te nodigen voor Gods maaltijd — maar wat doen wij?

Jezus raakt nog steeds mensen aan.
En meestal gebruikt Hij daarvoor Zijn kerk.

Zijn lichaam is geroepen om Gods genezende aanwezigheid in deze wereld te zijn.
Maar als kerk houden wij ons vaak stil. Wij blijven liever bij onze eigen soort mensen.
'Het is prettiger onder onszelf, toch?'

Conclusie

Als mensen dragen wij allemaal lasten met ons mee.

Voor sommigen zijn die lasten zó zwaar dat zij nauwelijks mensen durven ontmoeten — laat staan God.

Laat Jezus u aanraken.
Laat andere mensen dichtbij komen om deel te zijn van Gods genezende werk in uw leven.

Wij zijn allemaal geroepen om Gods handen te zijn in deze wereld — om het werk van Jezus Christus voort te zetten.

Denk deze week eens na over voor wie u een zegen mag betekenen, door eenvoudig aanwezig te zijn in de Naam van Christus.

Uw arm om de schouder van iemand anders kan voor die persoon diepe genezing betekenen. Net zoals Zijn arm om uw schouder zo heilzaam is.

+ In de Naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest. Amen.